

SENIOR HØYRE – UTTALELSE

Landskonferansen 24. september 2022

Et forbedret pensjonssystem

Et utvalg ledet av Kristin Skogen Lund ble nedsatt i 2021 av Solbergregjeringen for å foreslå et forbedret pensjonssystem. Utvalgets forslag er nedfelt i NOU 2022: 7 og er sendt på høring med høringsfrist 21. oktober 2022.

Hovedgrepene i utvalgets forslag er:

- Aldersgrensene i pensjonssystemet bør økes i takt med økt levealder
- Minsteytelserne i pensjonssystemet bør reguleres i takt med lønnsveksten
- Uføre bør delvis skjermes for virkningene av levealdersjusteringen

Senior Høyre mener at utvalget ikke i tilstrekkelig grad har vurdert eldres ressurser i et samfunnsperspektiv både når det gjelder økonomisk og sosial bærekraft. Pensjonister utfører frivillig arbeid som supplerer den offentlige velferden i betydelig grad. Uten denne innsatsen vil den økonomiske bærekraften i velferdssystemet bryte sammen. Pensjonistenes innsats i familien og frivillige organisasjoner opprettholder den sosiale bærekraften som er en vesentlig faktor i samfunnslivet og for en enkelte.

Senior Høyre understreker viktigheten av at pensjonssystemet bidrar til at flere står lenger i arbeid. En lengre yrkeskarriere er naturlig når levealderen øker. (Fra 2001 – 2021 økte levetiden for 50 åringer med 3,4 år, mens arbeidsaktiviteten bare økte med 2,4 år. Forventet gjenværende levetid for 50 åringer er 34,4 år, mens forventet gjenværende yrkesaktivitet er 11,8 år)

En lengre yrkeskarriere bidrar til økt verdiskaping og skatteinntekter – hvilket gir økonomisk bærekraft. En lengre yrkeskarriere betyr høyere pensjon – hvilket styrker sosial bærekraft.

Senior Høyre mener at det må innføres intensiver i pensjonssystemet slik at det lønner seg å stå lenger i arbeid enn å velge fritid. Det er foreslått at nedre aldersgrense for å ta ut pensjon økes fra 62 til 64 fra 1964-kullet og senere slik at disse vil få økt alderspensjon fra folketrygden. Nedre aldersgrense kan med fordel inntre raskere enn øvrige aldersgrenser slik utvalget antyder i sin utredning. Dette vil øke den økonomiske og sosiale bærekraften i systemet.

Ett spesielt problem har blitt synlig i senere år, der enkelte har valgt å stå lenger i arbeid. Samordningen mellom pensjon fra for eksempel Statens pensjonskasse og Folketrygden kan føre til at pensjonen fra Statens pensjonskasse faller bort. Dette er et spesielt forhold som det må finnes en god løsning på i forbindelse med revisjonen av pensjonssystemet.

Senior Høyre viser forøvrig til at mange unge, som bruker lang tid på utdanning, starter sin yrkeskarriere senere enn dagens pensjonister gjorde. I et generasjonsperspektiv vil ikke yrkeskarrieren øke nevneverdig for disse, selv om aldersgrensene økes. I tillegg registreres at

folk er friske lenger i takt med økt levealder. Det vil anses som rimelig at andel av livet som pensjonist skal holdes på samme nivå på tvers av generasjonene.

Senior Høyre stiller følgende krav til et forbedret pensjonssystem:

- Den må oppfattes som rettferdig og aksepteres på tvers av generasjonene
- Den må være forståelig med enkel og oversiktlig informasjon om egen pensjon
- Den lar seg finansiere uten å fortrenge andre viktige offentlige oppgaver